

หลักสูตรต้านทุจริต
กิจกรรมบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้
สาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
“ต้านทุจริตศึกษา”

โรงเรียนบ้านกลาง
ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑

คำนำ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต อันมีกลยุทธ์ว่าด้วยเรื่องของการปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมเพื่อด้านทุจริต ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือด้านทุจริต เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ปปช.) จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริตขึ้น เพื่อศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล กำหนดแนวทางและขอบเขตในการจัดทำหลักสูตร ยกร่างและจัดทำเนื้อหาหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ พิจารณาให้ความเห็นเพิ่มเติมกำหนดแผนหรือแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน ปปช. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) จะสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะให้แก่ผู้เรียนหรือผู้อ่านการอบรมในเรื่อง ๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๒) ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต ๓) STRONG: จิตพอเพียงด้านทุจริต และ ๔) พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อร่วมกันป้องกันหรือต่อต้านการทุจริตมิให้มีการทุจริตเกิดขึ้นในสังคมไทย ร่วมสร้างสังคมไทยที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป

หลักการและเหตุผล

สภาพการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย

จุดมุ่งหมายของรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

ผลการเรียนรู้

โครงสร้างกิจกรรมบูรณาการกลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ

ผลการจัดการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

อภิธานศัพท์

หลักการและเหตุผล

ตามประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ เรื่องโรงเรียนสุจริต ตรีมโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (โรงเรียนสุจริต) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ ได้ประกาศให้โรงเรียนในสังกัดเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามการทุจริต โดยดำเนินการตามแนวทางปฏิญญาโรงเรียนสุจริตทั้ง ๓ ด้าน คือการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการสร้างเครือข่ายโรงเรียนบ้านนาเบน ได้จัดกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจด้านสังคม และสติปัญญาได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพนอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรแล้วจำเป็นต้องมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมการบูรณาการทุกกลุ่มสาระ วิชาเพิ่มเติม เพราะโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา

สภาพการทุจริตคอร์ปชันในประเทศไทย

ปัจจุบันปัญหาคอร์ปชันจัดได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยที่ทราบกันทั่วไปว่าปัญหาการทุจริตเป็นปัญหาสำคัญระดับต้นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศอย่างมาก กล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไปแล้ว

จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ให้นักเรียน

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG/ จิตพอเพียงต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริงการทำโครงงานกระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEP) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีคามตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

โครงสร้างกิจกรรมบูรณาการกับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	ชั่วโมง
๑	การคิดการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	- การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐	๑๖
๒	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	- การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมนักเรียน	๑๐
๓	STRONG / จิตพอเพียงต้านการทุจริต	- ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ต่อด้านทุจริต - เอื้ออาทร	๔
๔	พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม	- การเคารพสิทธิหน้าที่ตนเอง - ระเบียบ กฎ กติกา - ความรับผิดชอบต่อตนเองกับผู้อื่น - ความเป็นพลเมือง	๑๐

หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti – Corruption Education) รายวิชาเพิ่มเติม “การป้องกันการทุจริต” ประกอบด้วย ๔ หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

๓) STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๔) พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคมที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเพื่อปลูกฝังและป้องกันการทุจริต ไม่ให้เกิดขึ้น โดยเริ่มปลูกฝังผู้เรียนตั้งแต่ชั้นปฐมวัยจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปี๖ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ กระบวนการ มีสมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนั้นสิ่งที่คุณเรียนต้องเรียนรู้ในหลักสูตรด้าน ทุจริตศึกษา ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับระบบคิดฐานสิบ ระบบคิดฐานสอง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม การคิด แยกแยะ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมในชุมชน สังคม ประเทศชาติและโลก ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริตผลประโยชน์ทับซ้อน รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับความหมายของ ความละเอียด ความไม่ทนต่อการทุจริต และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับSTRONG: จิตพอเพียง ต้านทุจริต ซึ่งประกอบด้วย

S (Sufficient) : ความพอเพียง หมายถึง ผู้เรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มา ประยุกต์เป็นหลักในการทำงาน การดำรงชีวิต การพัฒนาตนเองและส่วนรวม รวมถึงการป้องกันการทุจริตอย่าง ยั่งยืน ความพอเพียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์ แม้ว่าจะแตกต่างกันตามพื้นฐาน แต่การตัดสินใจว่าความพอเพียง ของตนเองต้องตั้งอยู่บนความมีเหตุมีผล รวมทั้งต้องไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม ความพอเพียงจึง เป็นภูมิคุ้มกันให้บุคคลนั้นไม่กระทำการทุจริต ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจและปลูกให้ตื่นรู้

T (Transparent) : ความโปร่งใส หมายถึง ผู้เรียนต้องปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบ ได้ จึงต้องมีและปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมายความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ และปลูกให้ตื่นรู้

R (Realize) : ความตื่นรู้ หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหา และภัยร้ายแรงของการทุจริตประพตติมิชอบภายในชุมชน และประเทศความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็น สถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุด ซึ่งต้องให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม

O (Onward) : มุ่งไปข้างหน้า หมายถึง ผู้เรียนมุ่งพัฒนาและปรับเปลี่ยนตนเองและส่วนรวมให้มีความ เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน บนฐานความโปร่งใส ความพอเพียงและร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นอย่างไม่ย่อ ท้อ ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นดังกล่าว

N (Knowledge) : ความรู้ หมายถึง ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ไปใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินได้อย่างถ่องแท้ ในเรื่องสถานการณ์การทุจริต ผลกระทบที่มีต่อตนเองและส่วนรวม ความ พอเพียงต้านทุจริต การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการลดการ ทุจริตในระยะยาว รวมทั้งความละเอียดไม่กล้าทำทุจริต และความไม่ทนเมื่อพบเห็นว่ามีทุจริตเกิดขึ้น เพื่อ สร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต

G (Generosity) : ความเอื้ออาทร หมายถึง ผู้เรียนมีความเอื้ออาทร มีเมตตา มีน้ำใจต่อกัน บนฐาน ของจิตพอเพียงต้านทุจริต ไม่เอื้อต่อการรับหรือการให้ผลประโยชน์หรือต่อพวกพ้อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของพลเมือง ความรับผิดชอบของพลเมือง ต่อดตนเอง ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และโลกการเคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น การปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย และการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีในการป้องกันการทุจริต

สาระและผลการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญในการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์

ส่วนรวม

สาระที่ ๒ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ผลการเรียนรู้

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๒.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียด และไม่ทนต่อกาทุจริตทุกรูปแบบ
- ๒.๓ ตระหนักและมีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต

สาระที่ ๓ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

ผลการเรียนรู้

- ๓.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
- ๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
- ๓.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของ STRONG และมีจิตพอเพียงในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

สาระที่ ๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

ผลการเรียนรู้

- ๔.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๔.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๔.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเป็นพลเมืองที่ดีและมีความรับผิดชอบต่อสังคมในการป้องกันการ

การทุจริต

คุณภาพผู้เรียน

จระดับชั้นปฐมวัย

◇ รู้และเข้าใจ ความหมายของของเล่นที่เป็นของใช้ส่วนตนและส่วนรวม ความโปร่งใสความตื่นรู้ มุ่งไปข้างหน้า ความเอื้ออาทร ความพอเพียง การแบ่งปัน ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต ระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ

◇ รู้และเข้าใจ การแบ่งปัน การจัดเก็บของเล่นที่เป็นของใช้ส่วนตนและส่วนรวมให้เป็นระเบียบ การเข้าแถว การแต่งกายด้วยตนเอง การรับประทาน การใช้น้ำอย่างประหยัดขณะแปรงฟันการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี การใช้กระดาษอย่างประหยัด รู้จักการทิ้งขยะให้ถูกประเภทและถูกที่

◇ แยกแยะวิธีการใช้ และการเก็บของเล่น ระหว่างของใช้ส่วนตนและส่วนรวม

◇ ปฏิบัติตนเกี่ยวกับการแบ่งปัน การเก็บของเล่นที่เป็นของใช้ส่วนตนและส่วนรวมให้เป็นระเบียบ เข้าแถวโดยไม่แซงคิวผู้อื่น แต่งกายถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะและสถานการณ์

◇ ปฏิบัติตนในการใช้น้ำอย่างประหยัดขณะแปรงฟัน ใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี ใช้กระดาษ ๒ หน้า
รับประทานอาหารเช้าให้หมดจาน ทิ้งขยะถูกประเภทและถูกที่

◇ ปฏิบัติตนตามระบบคิดฐานสอง โดยบอกได้ว่าถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ ได้หรือไม่ได้และนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

◇ เกิดความละอายและความไม่ทนในการนำของเล่นของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่
เก็บของเล่นของใช้ส่วนตนและส่วนรวม การรับประทานอาหารเช้าไม่หมดจาน เข้าแถวโดยแข่งคิวผู้อื่น การแต่งกาย
ไม่ถูกต้องตามกาลเทศะ ไม่ประหยัดน้ำขณะแปรงฟัน ใช้ห้องน้ำไม่ถูกวิธีใช้กระดาษอย่างไม่ประหยัด รวมทั้งไม่
รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

◇ ตระหนักและเห็นความสำคัญของความมีวินัยในการเล่นของเล่น การใช้ของใช้ส่วนตนและส่วนรวม
การรักษาความสะอาดของห้องเรียน และมีความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ไม่ลอกหรือ
นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเอง

◇ เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความพอเพียงมีวินัย ซื่อสัตย์
สุจริต และมีจิตสาธารณะในการป้องกันการทุจริต

จบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

◇ รู้และเข้าใจความหมายของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม สถานที่ส่วนตนและสถานที่ส่วนรวม
ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ

◇ รู้และเข้าใจความหมายของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG :จิตพอเพียงต้าน
ทุจริต และความรับผิดชอบ

◇ จำแนกของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม สถานที่ส่วนตนและสถานที่ส่วนรวมผลประโยชน์ส่วนตน
และผลประโยชน์ส่วนรวม

◇ ปฏิบัติตนตามระบบคิดฐานสอง โดยบอกได้ว่า สิ่งใดถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ ได้หรือไม่ได้ เหมาะสม
หรือไม่เหมาะสม มาใช้ในห้องเรียนและชีวิตประจำวัน

◇ ปฏิบัติตนในการเข้าแถว การทำเวรภายในห้องเรียน การเลือกหัวหน้าห้อง การทำความสะอาด
ห้องเรียน การวางรองเท้า การประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุอย่างเหมาะสมและถูกต้อง

◇ ปฏิบัติตนในการต่อต้านการทุจริต โดยมีความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตในการเข้าแถว การ
ทำเวรภายในห้องเรียน การเลือกหัวหน้าห้อง การทำความสะอาดห้องเรียน การวางรองเท้า

◇ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการไม่ทุจริตในการเข้าแถว การทำเวรภายในห้องเรียน การเลือก
หัวหน้าห้อง

◇ เห็นความสำคัญของความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมายทั้งภายในห้องเรียนและในบ้าน

◇ เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความพอเพียงมีวินัย ซื่อสัตย์
สุจริตและมีจิตสาธารณะในการป้องกันการทุจริต

จบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

◇ รู้ และเข้าใจความหมายของสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง

◇ รู้และเข้าใจกฎ ระเบียบ กติกาของโรงเรียน และเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

◇ แยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม
สถานที่ส่วนตนและสถานที่ส่วนรวมภายในโรงเรียน

◇ ปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ กติกาของโรงเรียน

◇ ปฏิบัติตนตามระบบคิดฐานสองโดยบอกได้ว่า สิ่งใดถูกหรือผิด ใ้หรือไม่ใช่ ได้หรือไม่ได้ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และนำไปใช้ในโรงเรียนและในชีวิตประจำวัน

◇ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตเกี่ยวกับการใช้น้ำ – ไฟฟ้า การทิ้งขยะ การรับประทานอาหาร และการเลือกตั้งประธานนักเรียน

◇ เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความพอเพียงมีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริตและมีจิตสาธารณะในการป้องกันการทุจริต

จกระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

◇ รู้และเข้าใจความหมายของการขัดกันหรือขัดแย้งกันภายในห้องเรียนและโรงเรียน

◇ รู้ และเข้าใจกฎ กติกา ระเบียบ ข้อตกลง วัฒนธรรม สิทธิ หน้าที่ และการใช้สถานที่ส่วนตนและส่วนรวมภายในหมู่บ้าน

◇ ปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ระเบียบ ข้อตกลง วัฒนธรรม และการใช้สถานที่ส่วนตนและส่วนรวมภายในหมู่บ้าน

◇ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีตามสิทธิ หน้าที่ที่ได้รับในหมู่บ้าน

◇ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน การทำความสะอาดหมู่บ้าน การใช้ถนน การทิ้งขยะ การใช้ทางสาธารณะ การใช้พื้นที่สาธารณะ การประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน และการใช้ไฟสาธารณะในหมู่บ้าน

◇ ปฏิบัติตนตามระบบคิดฐานสองโดยบอกได้ว่า สิ่งใดถูกหรือผิด ใ้หรือไม่ใช่ ได้หรือไม่ได้ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และนำไปใช้ในหมู่บ้านและในชีวิตประจำวัน

◇ มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริตในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน การทำความสะอาดภายในหมู่บ้าน การใช้ถนน และการทิ้งขยะในหมู่บ้าน

◇ เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความพอเพียงมีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริตและมีจิตสาธารณะในการป้องกันการทุจริต

จกระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

◇ รู้และเข้าใจความหมายของจริยธรรมและการทุจริต ผลประโยชน์ทับซ้อน

◇ รู้และเข้าใจผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมในระดับชุมชน

◇ แสดงความคิดเห็นและเสนอวิธีการแก้ไขผลกระทบจากการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมในชุมชน

◇ ปฏิบัติตามระบบคิดฐานสองโดยบอกได้ว่า สิ่งใดถูกหรือผิด ใ้หรือไม่ใช่ ได้หรือไม่ได้เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และนำไปใช้ในชุมชนและในชีวิตประจำวัน

◇ ปฏิบัติตนตามสิทธิ หน้าที่ กฎ กติกา ระเบียบ ข้อตกลง วัฒนธรรมในชุมชน

◇ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละอายและไม่ทนต่อการทุจริต ในการทิ้งขยะไม่เป็นที่ และการละเมิดข้อตกลงเกี่ยวกับการใช้สถานที่ในชุมชน

◇ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านการทุจริต

◇ เห็นผลกระทบที่เกิดจากการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมในชุมชน

◇ เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความพอเพียงมีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริตและมีจิตสาธารณะในการป้องกันการทุจริต

จกระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

◇ รู้และเข้าใจผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม สาเหตุและรูปแบบการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนภายในโรงเรียน

◇ รู้และเข้าใจรูปแบบของการทุจริต ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริตในสังคมปัจจุบัน

◇ ปฏิบัติตนตามสิทธิ หน้าที่ กฎ กติกา ระเบียบ ข้อตกลง วัฒนธรรม ในการใช้รถใช้ถนนในที่สาธารณะ การใช้ห้องสมุดประชาชน การจอดรถในที่สาธารณะ การใช้สาธารณูปโภค (ไฟฟ้า, ประปา) และ การใช้ศาลาประชาคม

◇ ปฏิบัติตนตามระบบคิดฐานสองโดยบอกได้ว่า สิ่งใดถูกหรือผิด ใชหรือไม่ใช่ ได้หรือไม่ได้เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม นำไปใช้ในสังคม และในชีวิตประจำวัน

◇ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตในการจอดรถไม่เป็นที่ การตั้งแผงขายของบนทางเท้า การเสียภาษี การปฏิบัติตามกฎจราจร การปฏิบัติตามกฎหมาย และการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง

◇ ตระหนักและเห็นความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริตและมีจิตสาธารณะในการป้องกันการทุจริต

จบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

◇ รู้และเข้าใจความหมายของคำว่า พลเมือง ประชาชน ประชากร ราษฎร และการขัดกัน

◇ รู้และเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมระดับประเทศ

◇ รู้และเข้าใจสาเหตุและรูปแบบของการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต

◇ ปฏิบัติตนตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎหมายการรักษาความสะอาด

◇ ปฏิบัติตนตามระบบคิดฐานสองโดยบอกได้ว่า สิ่งใดถูกหรือผิด ใชหรือไม่ใช่ ได้หรือไม่ได้เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

◇ ปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริตในการใช้พื้นที่สาธารณะ การอนุรักษ์แหล่งน้ำ การเสียภาษี การเลือกตั้ง และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

◇ เห็นความสำคัญ และมีเจตคติที่ดีต่อการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

◇ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริตและมีจิตสาธารณะในการป้องกันการทุจริต

**ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้
ระดับปฐมวัย**

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้นั้นผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ให้เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมงที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

จำนวน ๑๔ ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑. บอกความหมายของ ของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวมได้ ๒. จำแนกของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวมได้	- ความหมายของ ของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม - การจำแนกของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม
๒. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้	๓. ปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวมได้ถูกต้อง ๔. ปฏิบัติตนในการเล่นของเล่นส่วนตนและของเล่นส่วนรวมได้ถูกต้อง	- การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวมได้ถูกต้อง - การปฏิบัติตนในการเล่นของเล่นส่วนตนและของเล่นส่วนรวม
๓. ตระหนักและเห็นความสำคัญในการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๕. ปฏิบัติตนในการรับประทานอาหารได้อย่างถูกต้อง ๖. บอกวิธีการปฏิบัติตนได้เหมาะสมในขณะที่เข้าแถวหรือเดินเป็นแถว ๗. แยกแยะผลดี และผลเสียของการเก็บของและไม่เก็บของที่มีต่อตนเองและผู้อื่น	- การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร - การปฏิบัติตนได้เหมาะสมในขณะที่เข้าแถวหรือเดินเป็นแถว -ผลดี และผลเสีย ของการเก็บของและไม่เก็บของที่มีต่อตนเองและผู้อื่น

	<p>๘. บอกผลดี ของการมีความ รับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับ มอบหมายที่มีต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>๙. บอกผลเสีย ของการไม่มีความ รับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับ มอบหมายที่มีต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>๑๐. แยกแยะผลดี และผลเสียของ การมีความรับผิดชอบในการทำงานที่ ได้รับมอบหมายที่มีต่อตนเองและ ผู้อื่น</p> <p>๑๑. บอกความหมายของการแบ่งปัน แยกแยะประโยชน์ของการแบ่งปัน ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น</p>	<p>- ผลดี ของการมีความรับผิดชอบ ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ที่มีต่อตนเอง และผู้อื่น</p> <p>- ผลเสีย ของการไม่มีความรับผิดชอบ ในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>- ผลดี และผลเสีย ของการมีความ รับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับ มอบหมายที่มีต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>- ความหมายของการแบ่งปัน</p>
ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	<p>๑๒. บอกความสำคัญของการแต่ง กาย ด้วยตนเอง</p> <p>๑๓. แยกแยะผลดี ของการแต่งกาย ด้วยตนเองที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>๑๔. แยกแยะผลเสีย ของการแต่งกาย ด้วยตนเองไม่ได้ ที่ส่งผลต่อตนเอง และผู้อื่น</p> <p>๑๕. บอกวิธีการประหยัดน้ำ ขณะแปรงฟัน</p> <p>๑๖. บอกผลดี ของการประหยัดน้ำ</p>	<p>- ประโยชน์ของการแบ่งปันที่มีต่อ ตนเองและผู้อื่น</p> <p>ผลดี ของการแต่งกายด้วยตนเอง ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>- ผลเสีย ของการแต่งกายด้วยตนเอง ไม่ได้ ที่ส่งผลต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>- วิธีการประหยัดน้ำขณะแปรงฟัน</p> <p>-ผลดี ของการประหยัดน้ำ ขณะแปรงฟัน ที่ส่งผลต่อตนเอง</p>

	<p>ขณะแปร่งฟัน ที่ส่งผลต่อตนเอง และส่วนรวม</p> <p>๑๗. บอกผลเสีย ของการไม่ ประหยัดน้ำขณะแปร่งฟัน ที่ส่งผล ต่อตนเองและส่วนรวม</p> <p>๑๘. บอกวิธีการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี</p> <p>๑๙. บอกผลดีของการใช้ห้องน้ำ อย่างถูกวิธี ที่ส่งผลต่อตนเองและ ส่วนรวม</p> <p>๒๐. บอกผลเสีย ของการใช้ห้องน้ำ ที่ไม่ถูกวิธี ที่ส่งผลต่อตนเองและ ส่วนรวม</p> <p>๒๑. รู้ และเข้าใจเกี่ยวกับระบบ คิฐฐานสอง และระบบคิฐฐานสิบ</p> <p>๒๒. แยกแยะระหว่างระบบ คิฐฐานสอง กับระบบคิฐฐานสิบ</p>	<p>และส่วนรวม</p> <p>- ผลเสีย ของการไม่ประหยัดน้ำ</p> <p>ขณะแปร่งฟัน ที่ส่งผลต่อตนเอง และส่วนรวม</p> <p>- วิธีการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี</p> <p>- ผลดีของการใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี ที่ส่งผลต่อตนเองและส่วนรวม</p> <p>- ผลเสีย ของการใช้ห้องน้ำที่ไม่ถูกวิธี ที่ส่งผลต่อตนเองและส่วนรวม</p> <p>- ระบบคิฐฐานสอง และระบบ คิฐฐานสิบ</p> <p>- การแยกแยะระหว่างระบบ คิฐฐานสอง กับระบบคิฐฐานสิบ</p>
--	--	---

หน่วยที่ ๒ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
<p>๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ</p> <p>๓. ตระหนักและมีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต</p>	<p>๑. บอกความหมายของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริตได้</p> <p>๒. บอกวิธีการปฏิบัติตนในการเล่นของเล่นได้</p> <p>๓. บอกวิธีในการเก็บของเล่นให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นตัวอย่างให้แก่บุคคลอื่นได้</p> <p>๔. บอกโทษของการนำของของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยไม่ได้รับอนุญาต</p> <p>๕. บอกวิธีปฏิบัติตนในการรับประทานอาหารได้อย่างถูกต้อง</p> <p>๖. มีความละเอียดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน</p> <p>๗. บอกวิธีการเข้าแถวเรียงลำดับ</p> <p>๘. ปฏิบัติตนในการเข้าแถวเรียงลำดับ</p> <p>๙. มีความละเอียดและไม่แฉงคิวผู้อื่น</p> <p>๑๐. บอกชื่อของใช้ส่วนตัว วิธีการใช้ และประโยชน์ของของใช้นั้น ๆ</p> <p>๑๑. ใช้ของใช้ส่วนตัวได้อย่างถูกต้อง ถูกวิธี มีความละเอียดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ของผู้อื่น</p>	<p>- ความหมายของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>- วิธีการปฏิบัติตนในการเล่นของเล่น</p> <p>- วิธีในการเก็บของเล่นให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นตัวอย่างให้แก่บุคคลอื่นได้</p> <p>- โทษของการนำของของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยไม่ได้รับอนุญาต</p> <p>- วิธีปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร</p> <p>- ความละเอียดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน</p> <p>- วิธีการเข้าแถวเรียงลำดับ</p> <p>- การปฏิบัติตนในการเข้าแถวเรียงลำดับ</p> <p>- ความละเอียดและไม่แฉงคิวผู้อื่น</p> <p>- การเก็บของใช้ส่วนตัวเข้าที่อย่างเรียบร้อย</p> <p>- ของใช้ส่วนตัว วิธีการใช้และประโยชน์ของของใช้นั้นๆ</p> <p>- ความละเอียดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ของผู้อื่น</p>

	<p>๑๒. เกือบของใช้ส่วนตัวเข้าที่อย่างเรียบร้อย มีความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ของผู้อื่น</p> <p>๑๓. บอกประโยชน์ของการมีความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมายและโทษของการไม่มีความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๑๔. มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จโดยไม่ลอกหรือนาผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเอง</p> <p>๑๕. บอกความหมายของการแบ่งปันได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ของใช้ส่วนตัวได้อย่างถูกต้องถูกวิธี - ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ของผู้อื่น - ประโยชน์ของการมีความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย และโทษของ การไม่มีความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย - ความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ โดยไม่ลอกหรือนาผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเอง - ความหมายของการแบ่งปัน
ผลการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	<p>๑๖. มีพฤติกรรมการแบ่งปันและปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความสะอาดและไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>๑๗. บอกขั้นตอน และวิธีการแต่งกายได้</p> <p>๑๘. แต่งกายด้วยตนเอง โดยไม่เอาเครื่องแต่งกายของคนอื่นมาเป็นของตน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการแบ่งปันและการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความสะอาดและไม่ทนต่อการทุจริต - ขั้นตอน และวิธีการแต่งกาย - การแต่งกายด้วยตนเอง โดยไม่เอาเครื่องแต่งกายของคนอื่นมาเป็นของตน

	<p>๑๙. ปฏิบัติตน และบอกวิธีการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันแก่บุคคลอื่นได้</p> <p>๒๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้สะอาดและเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>๒๑. บอกข้อดี และข้อเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน</p> <p>๒๒. ปฏิบัติตน และบอกวิธีการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันแก่บุคคลอื่น</p> <p>๒๓. ปฏิบัติตนเป็นผู้สะอาดและเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ</p>	<p>- การปฏิบัติตน และบอกวิธีการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันแก่บุคคลอื่น</p> <p>- การปฏิบัติตนเป็นผู้สะอาดและเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>- ข้อดี และข้อเสีย ของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน</p> <p>-การปฏิบัติตน และบอกวิธีการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันแก่บุคคลอื่น</p> <p>- การปฏิบัติตนเป็นผู้สะอาดและเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ</p>
--	---	---

อภิธานศัพท์

การคิดแยกแยะ หมายถึง การคิดจำแนกองค์รวมของสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นองค์ย่อย ๆ ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบย่อยว่ามีความเกี่ยวเนื่องกัน สอดคล้องกัน เป็นเหตุเป็นผลและพึ่งพาอาศัยกันอย่างไร

ประโยชน์ส่วนตน (Private Interests) หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัวเครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพการทางธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) หมายถึง การที่บุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชนกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กัน ที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชน จะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในการทางการเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

คุณธรรม หมายถึง หลักของความคิด ความงาม ความถูกต้อง ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจา และจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ต่อตนเองผู้อื่นและสังคม

คุณธรรมในการป้องกันการทุจริต หมายถึง คุณธรรมที่กำหนดในโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีพฤติกรรมสุจริต ได้แก่ อยู่อย่างพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และจิตสาธารณะ ซึ่งคุณธรรมเหล่านี้จะสอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่เข้าโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

จริยธรรม หมายถึง หลักสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเปรียบเสมือนโครงสร้างพื้นฐานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือปฏิบัติ

ความไม่ทน หมายถึง การแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคมในลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ความไม่ทนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะทั้งในรูปแบบของกริยาท่าทางหรือคำพูด

ความละอาย หมายถึง ความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษหรือผลกระทบที่จะได้รับจากการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำ ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิดนั้นคือ มีความละอายใจ ละอายต่อการกระทำผิด

ความไม่ทนต่อการทุจริต หมายถึง ความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมและการไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในกำรกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคมในลักษณะที่เป็น พฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมาย เป็นความผิดอย่างชัดเจน ซึ่งความผิดมีบทลงโทษที่รุนแรงเจ้าหน้าที่ของรัฐห้ามปฏิบัติ

การทุจริต หมายถึง ประพฤติชั่ว คดโกง ไม่ซื่อตรง

การทุจริตต่อหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิได้ทำหน้าที่ที่ตนมิได้มีตำแหน่งหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ตนมี เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

กิจกรรมส่งเสริมความถนัดและความสนใจ หมายถึง กิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้านรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียน ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์และสังคม มุ่งส่งเสริมเจตคติคุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหารกิจกรรมชุมนุม หรือชมรม

พลเมือง หมายถึง คนที่มีสิทธิ และหน้าที่ในฐานะประชาชนของประเทศใดประเทศหนึ่งหรือประชาชนที่อยู่ภายใต้ผู้ปกครองเดียวกันมีวัฒนธรรมเดียวกัน

พลเมืองศึกษา (Civic education) หมายถึง การจัดการศึกษาและประสบการณ์เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ มีความภาคภูมิใจในความเป็นพลเมือง มีสิทธิสนใจต่อส่วนรวม และมีส่วนร่วมในกิจการบ้านเมืองตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือการเรียนรู้เกี่ยวกับรัฐบาล รัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระบบการเมืองการปกครอง สิทธิและความรับผิดชอบของพลเมือง ระบบการบริหารจัดการสาธารณะ และระบบตุลาการ

พลโลก หมายถึง คนทุกคน ทุกบ้าน ทุกตำบล ทุกอำเภอ ทุกจังหวัด และทุกประเทศชาติ ทุกชนเผ่าทุกสีผิวทุกชั้นวรรณะ ไม่มีแบ่งแยก

ระบบคิดฐานสิบ (Analog) หมายถึง ระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวเลขหลายตัวและต่อเนื่อง อาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้หลายทาง เกิดความคิดที่หลากหลาย ซับซ้อน หากนำมาเปรียบเทียบกับกาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องคิดเยอะ ต้องใช้ดุลยพินิจเยอะ อาจจะนำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันได้ แยกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันไม่ได้

ระบบคิดฐานสอง (Digital) หมายถึง ระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถเลือกได้เพียง ๒ ทางเท่านั้น คือ ๐ (ศูนย์) กับ ๑ (หนึ่ง) และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้เพียง ๒ ทาง เช่นใช่ กับ ไม่ใช่, เท็จ กับจริง, ทำได้ กับ ทำไม่ได้, ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นต้น จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับกาปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตนออกจากกันอย่างเด็ดขาดและไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

วัฒนธรรมสุจริต หมายถึง รูปแบบการประพฤติชอบ ประพฤติในทางที่ถูกต้องของกิจกรรมมนุษย์รวมทั้งโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมมีความเด่นชัด มีความสำคัญในวิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมเป็นสิ่งที่ร่วมกันผลิต สร้างขึ้น ร่วมใช้ด้วยการเรียนรู้จากกันและกันซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ความเหมาะสมเพื่อความเจริญงอกงาม และสืบต่อกันมา

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต ประกอบด้วย

๑) S (sufficient) : ความพอเพียง หมายถึง ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับประยุกต์เป็นหลักความพอเพียงในการทำงานการดำรงชีวิตการพัฒนาตนเองและส่วนรวม รวมถึงการป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืน ซึ่งความพอเพียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์แม้ว่าจะ

แตกต่างกันตามพื้นฐาน แต่การตัดสินใจว่าความพอเพียงของตนเองต้องตั้งอยู่บนความมีเหตุมีผลรวมทั้งต้องไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวมความพอเพียงดังกล่าวจึงเป็นภูมิคุ้มกันให้บุคคลนั้นไม่กระทำการทุจริต ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ(knowledge) และปลุกให้ตื่นรู้ (realize)

๒) T (transparent) : ความโปร่งใส หมายถึง ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชนต้องปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้น จึงต้องมีและปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ ระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมาย ด้านความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ (knowledge) และปลุกให้ตื่นรู้ (realize)

๓) R (realize) : ความตื่นรู้ หมายถึง ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพตติมิชอบภายในชุมชนและประเทศ ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริตย่อมจะมีปฏิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อกาทุจริตในที่สุดซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ(knowledge) เกี่ยวกับสถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม

๔) O (onward) : มุ่งไปข้างหน้าหมายถึง ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชนมุ่งพัฒนา และปรับเปลี่ยนตนเองและส่วนรวมให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน บนฐานความโปร่งใสความพอเพียงและร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นอย่างไม่ย่อท้อ ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจ(knowledge) ในประเด็นดังกล่าว

๕) N (knowledge) : ความรู้ หมายถึง ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชนต้องมีความรู้ ความเข้าใจสามารถนำความรู้ไปใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินได้อย่างถ่องแท้ในเรื่อง สถานการณ์ การทุจริต ผลกระทบที่มีต่อตนเองและส่วนรวม ความพอเพียงด้านทุจริตการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่มีความสำคัญยิ่งต่อกาลตการทุจริตในระยะยาว รวมทั้ง ความอายุไม่กล้ากระทำการทุจริต และเกิดความไม่ทนเมื่อพบเห็นว่ามีกาทุจริตเกิดขึ้นเพื่อสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต

๖) G (generosity) : ความเอื้ออาทร หมายถึง คนไทยมีความเอื้ออาทร มีเมตตา น้ำใจต่อกันบนฐานของจิตพอเพียงด้านทุจริต ไม่เอื้อต่อการรับหรือการให้ผลประโยชน์ต่อพวกพ้อง

คุณลักษณะ ๕ ประการของสถานศึกษาสุจริต ประกอบด้วย

๑) **ทักษะกระบวนการคิด** หมายถึง ความสามารถในการคิดในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของกระบวนการคิดที่สลับซับซ้อน เป็นแนวคิดในการสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลให้บังเกิดแก่บุคคล โดยการที่มีระบบการคิดที่สามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนบุคคลออกจากกัน ได้แก่ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวมการเห็นประโยชน์สาธารณะมาก่อนประโยชน์ส่วนตนและการไม่ยอมรับการทุจริต

๒) **มีวินัย** หมายถึง การแสดงออกถึงการยึดมั่น และปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว สถานศึกษา และสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

๓) **ซื่อสัตย์สุจริต** หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตนตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกายวาจาใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

๔) **อยู่อย่างพอเพียง** หมายถึง การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบมีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่เบียดเบียนผู้อื่นเห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

๕) **จิตสาธารณะ** หมายถึง การเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตนทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยร่างกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน